

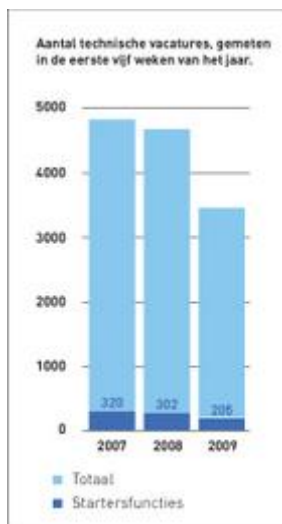
Bèta's en technici krijgen eveneens te maken met een krappe arbeidsmarkt. Ook zij moeten nu om zich heen kijken. En dat zijn ze niet gewend.

- Vergrijzing blijft sterk
- Mensen zien vertrekken
- Banen: installatietechniek en farmaceutische industrie

Al jaren roepen universiteiten, bètaplatforms en werkgevers dat er te weinig bèta's en technici zijn, in 2012 verwachtten ze zelfs een tekort van 125.000 werknemers. Inmiddels zijn er een kwart minder vacatures, krijgen technici werktijdverkorting en 'moet de klapper nog komen'.

Voor de 26-jarige hts'er elektrotechniek Berry Vos is deze week de tweede periode van werktijdverkorting ingegaan - de regeling die bedrijven kunnen aanvragen als ze sinds 1 september te maken hebben met meer dan dertig procent omzetverlies in twee maanden. Voor Vos betekent de werktijdverkorting dat hij nu weer zes weken lang de helft van de tijd besteedt aan scholing. In zijn geval zowel training volgen als training geven aan zijn collega's. Vos werkt sinds drie jaar bij het Veldhovense bedrijf ASML als *system install engineer*, oftewel de technicus die verantwoordelijk is voor de voortgang van machines en die - normaal gesproken - machines in het buitenland installeert.

Vergrijzing blijft sterk

Berry Vos heeft tenminste nog een baan. Voor technici die geen baan hebben, wordt het moeilijker werk te vinden. Uit een vacaturetelling van *Intermediair Business Intelligence* blijkt dat er de eerste vijf weken van dit jaar 3458 technische vacatures waren op veertien vacaturesites. Ter vergelijking: in dezelfde periode vorig jaar waren dat er 4679. Een daling van een kwart. Het aantal vacatures voor startersfuncties daalde nog harder: met 32 procent naar 205. (Was 302.)

Het **Platform Bèta Techniek**, dat in opdracht van de overheid ijvert voor meer studenten aan bètatechnische opleidingen, waarschuwde eerder voor een tekort van 125.000 kenniswerkers in 2012. 'De cijfers staan door de recente ontwikkelingen wel wat onder druk. Maar het blijft zo dat de vergrijzing in technische beroepen sterk is,

daar verandert de economische crisis niet zo veel aan', zegt Beatrice Boots van het platform. 'Er zullen de komende jaren veel oudere werknemers uitstromen.'

Technische beroepen zijn gemiddeld genomen conjunctuurgevoeliger dan andere beroepen, zegt Frank Cörvers, hoofdonderzoeker Arbeidsmarktdynamiek bij het Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt (ROA) dat is verbonden aan de Universiteit Maastricht. Deze beroepen zijn vooral te vinden in de industrie waarmee het slecht gaat. De diensten kunnen gemakkelijker worden uitgesteld.

'De echte klapper van ontslagen moet nog komen', verwacht Cörvers. 'We zien nu het aantal vacatures teruglopen, maar de werkloosheid stijgt nog niet duidelijk. In mei, juni, komt er weer een grote groep afgestudeerden de arbeidsmarkt op en zodra de orderportefeuilles nog meer teruglopen en huidige opdrachten klaar zijn, zal het aantal werklozen groter worden.'

Mensen zien vertrekken

Chipmachinefabrikant ASML is typisch zo'n bedrijf dat erg conjunctuurgevoelig is. Het bedrijf speelt daar normaal gesproken op in door in tijden van hoogconjunctuur veel met flexibele arbeidskrachten te werken. Dat was dit keer niet genoeg. Voor een dikke duizend vaste werknemers - bijna allemaal hoogopgeleiden en zelfs een *senior vice president* - heeft het bedrijf werktijdverkorting aangevraagd.

Deze week is de tweede periode van zes weken ingegaan. Vos: 'Om me heen heb ik dus wel mensen zien vertrekken. Maar ik ben niet bang dat ik mijn baan kwijtraak. Wie dan leeft, wie dan zorgt.' Op zoek naar ander werk, in een branche waar het nog wel goed gaat en met misschien meer baanzekerheid, gaat hij ook niet.

Dat is nou echt een techneutentrekje - dat niet goed om zich heen kijken om te zien waar wellicht meer mogelijkheden zijn, zegt Harry van Ingen. Hij is ingenieurscoach voor Kivi Niria, de beroepsvereniging van ingenieurs en techniekstudenten. 'Ingenieurs hebben de neiging hun ziel en zaligheid in hun werk te leggen. Er is een groep die hard werkt, maar bang is voor een overstap. Ik zeg: kijk altijd wat er om je heen gebeurt, zeker nu. Sta klaar voor een volgende stap in je carrière. Daarmee wil ik niet zeggen dat je om de haverklap van baan moet verwisselen. Integendeel. Maar zorg dat je weet wat er speelt', zegt de vroegere weg- en waterbouwkundige die nu een coachingpraktijk heeft.

Banen: installatietechniek en farmaceutische industrie

Op dit moment zijn bijvoorbeeld banen te vinden in de installatietechniek, zegt Hans van Rooijen, directeur van Bèta Recruitement dat bèta's op projectbasis detachert. Dat zijn vooral mbo-banen en een enkele hbo-functie. Academici zoeken ze in die sector niet. Ook is er in de farmaceutische industrie nog genoeg werk, met een diploma bouwkunde of elektrotechniek op zak, kom je daar niet aan de bak. Ook in de infrastructuur, 'zowel de natte als de droge', ziet Van Rooijen nog banen.

Hij merkt dat nu vooral oudere werknemers het moeilijk hebben: 'Als zij terugkomen van een project, krijgen ze moeilijk een nieuw project.' Voor de groep die al langer aan het werk is, lijkt de markt op slot te gaan. 'Die groep heeft een vast contract en blijft zitten waar ze zit.' Voor jonge hoogopgeleide technici lijkt het vooralsnog minder lastig iets te vinden, zegt Van Rooijen. 'Wij nemen jongeren nog aan, die leiden we in samenwerking met onze opdrachtgevers op', zegt hij, hoewel Van Rooijen niet durft in te schatten hoe lang dat nog duurt.

Vos weet ook wel dat het slim is om de markt in de gaten te houden, dat heeft hij vaak genoeg gehoord. De stemming bij ASML is vooralsnog niet anders dan anders, zegt hij. Goed, iedereen zou liever zien dat het goed gaat. Ze werken liever dan dat ze werktijdverkorting hebben, maar ze scholen zich liever dan dat ze thuiszitten. Zolang er nog geen gedwongen ontslagen zijn gevallen, maakt Vos zich geen zorgen.

ROA-onderzoeker Cörvers: 'Stel dat de werkloosheid verdubbelt, dan is het zes procent. Dat betekent dat 94 procent nog wel werk heeft. Stel dat het heel slecht wordt: dat tien procent geen baan heeft. Dat betekent dat negentig procent wél een baan heeft.' Het betekent dat degenen die de arbeidsmarkt op komen wat meer concessies moeten doen: genoeg nemen met minder salaris, niet dé perfecte functie krijgen, niet die droombaan of op een lager niveau gaan werken. Cörvers: 'Uiteindelijk gaat dat ten koste van de laagst geschoolden, zij worden verdrongen door middelbaar geschoolden en hun enige optie is werkloosheid.'